

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАИЧЫННІКАМІ

ПОЯС ЗЛАЧЫНСТВА

Заява ТАСС*

Нядаўна ваенна-паветранымі сіламі ЗША запушчана ў касмічную прастору 400 мільёнаў медных іголак (дыполяў) з мэтай стварэння вакол Зямлі на вышыні звыш 3 тысяч кіламетраў штучнага кола, ад якога павінны будаць адбівацца радыёхвалі наземных станцый. З дапамогай гэтага кола ваенныя органы ЗША, як паведамляе амерыканскі друк, маюць на ўвазе стварыць сістэму касмічнай сувязі для кіравання ракетнымі сіламі і стратэгічнай авіяцыяй ЗША ў выпадку вайны. У сувязі з гэтым ТАСС улаўназжан заявіць наступнае.

Злучаныя Штаты Амерыкі, разгортваючы падрыхтоўку ядзернай вайны, крок за крокам расшыраюць выкарыстанне касмічнай прасторы ў гэтых мэтах, якія супрацьчаць жыццёвым інтарэсам усіх народаў. Да выпрабавальных ядзерных выбухаў на вялікіх вышынях, праведзеных ЗША ў мінулым годзе, дабаўляюцца цяпер ваенныя эксперыменты ў космасе з мільёнамі медных іголак. Пры гэтым амерыканская ваеншчына поўнацю ігнаруе тыя небяспечныя вынікі, якія могуць узнікнуць для чалавецтва ў сувязі з засмечаннем калязямной прасторы ў выніку такіх эксперыментаў.

Між тым, вучоныя лічаць, што стварэнне ў космасе пояса з мільёнаў медных іголак можа прывесці да далёка ідучых вынікаў, у тым ліку перашкодзіць падтрыманню сувязі з касмічнымі караблямі, якім трэба будзе здзяйсняць палёты да Месяца і планет сонечнай сістэмы.

Далей у заяве гаворыцца, што

* Друкуецца ў скарачаным выглядзе

яшчэ ў 1961 годзе, калі ЗША ўпершыню правялі такі эксперымент, які пацярпеў у той раз няўдачу, вучоныя многіх краін саеу выступілі з рашучымі пратэстамі і асудзілі гэты акт самавольства ў космасе.

Прафесар астраноміі Кембрыджскага ўніверсітэта Хойл, напрыклад, назваў стварэнне кола з медных іголак вакол Зямлі «вялікім злачынствам супраць розуму», вядомы англійскі астраном Ловел заявіў, што «забруджванне космаса нельга апраўдаць».

Аднак тыя колы ў ЗША, якія рыхтуюць ядзерную вайну, не маюць намеру, як паказваюць факты, лічыцца ні з пратэстамі вучоных супраць небяспечных эксперыментаў у космасе, ні з тым, што ўсё чалавецтва зацікаўлена ў мірным даследаванні касмічнай прасторы.

Арганізатары гэтага злачыннага эксперыменту спрабуюць даводзіць цяпер, быццам стварэнне ў космасе пояса з 400 мільёнаў іголак не складае значнай небяспекі для мірных касмічных даследаванняў, гаворыцца ў заяве, аднак гэтыя довады не вытрымліваюць ніякай крытыкі.

Запуск ваенна-паветранымі сіламі ЗША ў космас 400 мільёнаў медных іголак пралівае новае святло і на адмоўную пазіцыю, якую Злучаныя Штаты Амерыкі займаюць у пытанні аб міжнародна-прававым урэгуляванні дзейнасці дзяржаў у касмічнай прасторы.

Савецкі Саюз паслядоўна выступае за хутэйшае ўзгадненне асноўных прававых прынцыпаў дзейнасці дзяржаў у космасе і за прыняцце на сябе дзяржавамі адпаведных цвёрдых міжнародных абавязальстваў. На нядаўняй сесіі Юрыдычнага падкамітэта Камітэта ААН па космасу Савецкі ўрад выставіў праект дэкларацыі асноўных прынцыпаў дзейнасці дзяржаў па даследаванню і выкарыстанню касмічнай прасторы, з улікам меркаванняў і пажаданняў, выказаных цэлым радом краін. Важнае месца ў праекце дэкларацыі займаюць палажэнні, накіраваныя супраць розных злоўжыванняў у космасе.

НА ЗДЫМКАХ: 1. Добра працуе птушніца саўгаса «Раднянскі» Клімавіцкага вытворчага ўпраўлення Яўгенія Слесарава. Яна даглядае 3,5 тысячы кур-нясушак. 2. У сельгасарцелі «Іскра» Калінкавіцкага вытворчага ўпраўлення ў разгары пасадкі бульбы. Вядуць яе два механізаваныя званы. 3. Мінскі трактарны завод стварыў спецыяльныя трактары для апрацоўкі баваўняных плантацый. 20 такіх машын ужо з поспехам працуюць у Арменіі.

Далей ТАСС адзначае, што супраць прапановы, накіраваных на тое, каб устанавіць належны праварадак і перашкодзіць злоўжыванням у космасе, выступілі толькі ЗША і іх саюзнікі па агрэсіўных ваенных блоках. І адразу ж пасля сесіі Юрыдычнага падкамітэта ў ЗША было аб'яўлена аб плане правядзення эксперыменту ў космасе з мільёнамі медных іголак.

Усё гэта паказвае, што абструкцыянісцкая палітыка, якую ЗША праводзяць у органах, што разглядаюць пытанні міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне мірнага выкарыстання касмічнай прасторы, з'яўляецца зусім не выпадковай. ЗША наўмысна і сьвядома зрываюць дасягненне дагаворанасці аб асноўных прававых прынцыпах дзейнасці дзяржаў у касмічнай прасторы, яўна жадаючы, каб там панавалі хаос і самавольства. Але гэтым самым афіцыйныя колы ЗША толькі яшчэ больш выкрываюць свае сапраўдныя задумы ў выкарыстанні космаса, чужым інтарэсам навукі, інтарэсам міжнароднага супрацоўніцтва.

Факты з усёй перакананасцю гавораць пра тое, што ў космасе, як і на Зямлі, ЗША кіруюцца ў сваіх дзеяннях не інтарэсамі міру і паляпшэння адносін паміж дзяржавамі, а курсам на падрыхтоўку вайны.

Само сабой зразумела, што Савецкі Саюз і іншыя міралюбівыя дзяржавы, зыходзячы з інтарэсаў забеспячэння сваёй бяспекі, не могуць не зрабіць адпаведных вывадаў у сувязі з небяспечнымі дзеяннямі ЗША ў касмічнай прасторы.

Тішчы
ЗЕМЛЯКІ...

Мінскія будаўнікі — брыгадзіры Міхаіл Бурдук (справа), Аляксей Сабалеўскі. Іх брыгады носяць ганаровае званне калектываў камуністычнай працы.

Усе мы адчуваем вялікую радасць ад таго, што на нашу Радзіму прыехаў дарагі гасць, друг і брат, герой Вострава Свабоды Фідэль Кастра. Мы радуемся, што Фідэль Кастра сам убачыць усе дасягненні савецкага народа. Ён убачыць, як наша краіна, кіруючая Камуністычнай ленінскай партыяй, няспынна і ўпэўнена ідзе да камунізма. Наш сябра Фідэль Кастра пабываў у Волгаградзе. Там ён меў магчымасць пазнаёміцца з гераічнымі справамі пераможнага народа, які стрымаў на Волзе фашысцкага зверга і перагародзіў яму дарогу. Мы ўпэўнены, што Фідэль Кастра павязе з сабой на Кубу і перадаць свабоднаму народу свабоднага вострава самыя лепшыя ўражанні аб Савецкім Саюзе. Ён раскажа аб першай сацыялістычнай краіне, якая будзе камуністычнае грамадства, і гэта будзе самай вернай зброяй у барацьбе за мір і свабоду.

ФРГ.

А. ЯКУБОВСКІ.

Святая слаўная піянеры

А. МАЗУРАВА,

рэдактар газеты «Зорка».

ня 1922 года ў Мінску пры клубе прафсаюзаў.

У студзені 1924 года піянерскай арганізацыі ў гонар памяці Уладзіміра Ільіча Леніна было прысвоена яго імя.

Сёння піянерская арганізацыя нашай краіны налічвае ў сваіх радах 20 мільёнаў юных ленинцаў. З іх больш як 700 тысяч — беларускія піянеры. Усе яны ўрачыста і весела адзначылі сваё свята.

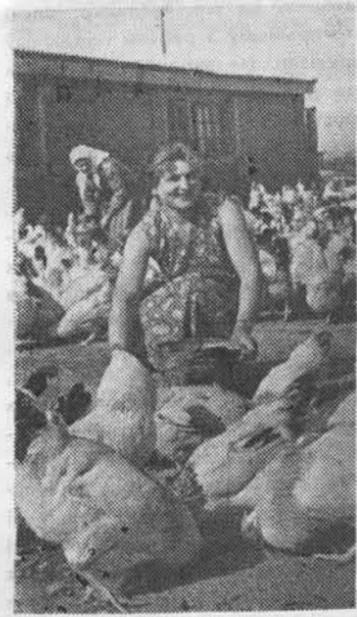
Святу папярэднічалі гарачыя працоўныя будні. Так павялося ўжо, увайшло ў традыцыю піянерскай арганізацыі — не сядзець піянерам склаўшы рукі, а дзейнічаць, выдумваць, абуджаць ініцыятыву рэбят. За ўсе справы піянерыя бярэцца гарача. Вось, здаецца, зусім нядаўна адзначылі мы 40-годдзе піянерскай арганізацыі. У гонар юбілею рэбят наменцілі піянерскую двухгодку карысных спраў «Піянеры — Радзіме» і паспяхова выканалі яе.

Толькі закончылася піянерская двухгодка, а піянеры ўжо кінуду новыя кліч — пачаць усесаюзнае саборніцтва за лепшы піянерскі атрад.

У мінскіх рэбят госцяць хлопчыкі і дзяўчынкі з Літвы, Эстоніі, Украіны і Ленінграда. У 2-ю сярэднюю школу яны з'ехалі на фестываль дружбы. Сардэчна сустрэлі піянеры Беларусі сваіх сяброў з браціх рэспублік.

Многа зроблена цудоўных спраў у час саборніцтва за лепшы атрад. На патрэбы «вялікай хіміі» беларускія піянеры толькі за чатыры месяцы гэтага года сабралі 1.777 тон чорных металаў і 6.700 кілаграмаў каларовых. Больш як тысячу дэкаратыўных кустоў высадзілі ў сваім парку піянеры Клімавіцкай школы № 3 Маргілёўскай вобласці. Лепшым атрадам назвалі ў дружыне Ветрынскай сярэдняй школы атрад 4-6 класа.

Добрыя весткі аб лепшых атрадах ідуць і ідуць. Хутка Рэспубліканскі савет піянерскай арганізацыі падвядзе вынікі саборніцтва. Пераможцам будаць уручаны ўзнагароды, а прадстаўнікі з лепшых атрадаў і дружыні прымуць удзел ва Усесаюзным зборы піянерскага актыву, які адбудзецца сёлетнім летам у дацкай здраўніцах на Чорным моры, у Артэку і ў лагерах «Арляны».

● На велізарных прасторах Радзімы працягваецца працоўная бітва за паспяховае завяршэнне веснавых палявых работ. Усяго, паводле даных Цэнтральнага статыстычнага ўпраўлення пры Саўеце Міністраў СССР, калгасы і саўгасы на 15 мая засеялі яравымі 89 мільёнаў 104 тысячы гектараў.

● На адной з ускраін Ліды пачалося будаўніцтва завода лакафарбавальных вырабаў. Прадпрыемства будзе выпускаць шырокі асартымент прадукцыі. У яго цэхах будзе ўстаноўлена навейшае аўтаматычнае абсталяванне. Першую чаргу завода намечана ўвесці ў дзеянне ў шостым годзе сямігодкі.

● Паспяхова працуе пры палацы культуры прафсаюзаў у Мінску кінастудыя «Юнацтва». Кінааператары, сцэнарысты, музычныя афарміцелі яе гэта ў асноўным вучні сталіцы рэспублікі. Шырокую вядомасць атрымала знятая «Юнацтвам» дакументальная карціна «Пачатак дарогі», якая з поспехам дэманстравалася на Усесаюзным аглядзе ў Маскве. У творчым актыўна студыі кароткаметражныя фільмы: «Добры дзень, вясна», «Раніца Мінска», «Лясныя сцэжкі» і іншыя.

● У Вялікай зале Маскоўскай кансерваторыі Саюз кампазітараў СССР і РСФСР, Усесаюзнае радыё і тэлебачанне, а таксама Маскоўская дзяржаўная філармонія наладзілі юбілейны вечар-канцэрт, прысвечаны 90-годдзю з дня нараджэння народнага артыста БССР, кампазітара В. А. Залатарова. Для ўшанавання юбіляра ў Маскву прыехалі дэлегацыі ад кампазітарскіх арганізацый Украіны, Урала, Ленінграда, Беларусі, дзе В. Залатароў у свой час працаваў і выхаваў цэлую плеяду савецкіх кампазітараў.

● У Сморгоні адкрылася маладзёжнае кафэ. Перад прысутнымі выступілі госці з Мінска і самадзейныя артысты. Удзельнік Усесаюзнай на рады маладых пісьменнікаў Мікалай Маляўка расказаў пра паездку ў Маскву; пачынаючая паэтэса студэнтка БДУ Ольга Іпатава прачытала свае лірычныя вершы, старшыня фотасекцыі Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі А. Дзітлаў паказаў калекцыю фатаграфій прагрэсіўнага канадскага фотаамагара Пэлле Свенсана.

● На прадпрыемствах Упраўлення тарфяной прамысловасці Савета народнай гаспадаркі рэспублікі пачаўся сезон здабычы паліва. У гэтым годзе ў параўнанні з 1962 годам нарыхтоўка торфу павялічыцца больш чым на 35 працэнтаў. Вытворчасць брыкету і паўбрыкету ўзрасце амаль на сто тысяч тон, а торфаізаляцыйных пліт і торфаінеральна-аміячных угнаенняў — у паўтара раза.

У Мінску на вуліцы Захаравы стаіць прыгожы чатырохпавярховы будынак. На ім надпіс: Мінскі дзяржаўны педагогічны інстытут замежных моваў. І раніцай, і вечарам тут заўсёды ажыўлена: людзі вучацца на спецыяльным і вячэрнім аддзяленнях. Функцыяніруе завочнае. Цяпер на англійскім, нямецкім, французскім і іспанскім факультэтах інстытута навучаецца каля 1 300 студэнтаў. Больш за 200 выкладчыкаў, у асноўным выхаванцы гэтага ж інстытута, працуюць тут.

Пройдзем жа па кабінетах і залах гэтага інстытута.

Вось кабінет фанетыкі англійскай мовы. У студэнтаў другога курса цяпер праводзяцца заняткі па адпрацоўцы навучальнага матэрыяла. Перад імі тэксты. Студэнты слухаюць магнітафонныя запісы гэтых тэкстаў, зробленыя лепшымі фанетыстамі краіны. Скончана перадача. Цяпер самім студэнтам трэба правільна прачытаць тэкст, пераказаць яго, правесці гутарку.

Сярод студэнтаў большасць — дзяўчаты. Яны заваявалі права на вучобу ў гэтай установе пасля ўступнага конкурсу. Многія прыйшлі сюды пасля работы на прадпрыемстве або ў калгасе.

Вось адна з груп 2-га курса англійскага факультэта. Цяпер у іх заняткі па лекцыі. Мы слухаем адказы студэнткі Дануты Гатоўчыц. Як спакойна і ўпэўнена яна адказвае, як прыгожа гучыць яе мова. І на англійскай мове так добра гаворыць прастая дзяўчына, дачка сялян, якія жывуць у глыбі Палесся, у Івацэвіцкім раёне. Ды ці адна Гатоўчыц так паспяхова вучыцца! Вось выдатніца 3-га курса французскага факультэта, лясніцкая стыпендыянтка Любоў Коркац. Яна ўраджэнка станцыі Беняконы, што на Маладзечаншчыне. Бацькі яе — рабочыя. Але з якім майстэрствам дачка беларускіх рабочых чытае ў арыгінале Гюго і Флабера, Бальзака і Ралана, вучыць мову, якая лічылася да рэвалюцыі «дваранскай».

Нядаўна ў інстытуце адкрыта і аддзяленне іспанскай мовы. Вялікая цяга людзей да вучэння мовы народаў, якія насілі Паўднёвую Амерыку. І конкурс на гэты факультэт быў вялікі. Сярод студэнтаў першага курса беларусы Мікалай Лянюка і Рыгор Скрыпель. Яны ўжо добра ведаюць іспанскую мову, бо некалькі гадоў назад з бацькамі прыехалі на радзіму з далёкай Аргенціны. І вось пасля сканчэння сярэдняй школы ўжо ў Беларусі яны вырашылі пайсці ў інстытут замежных моваў, на іспанскі факультэт. Праўда, трохі дзіўна было чуць тым, хто ведае мову, ісці вучыцца яе з першага курса на працягу пяці год! Але гэта трэба. Трэба вывучыць навуковыя асновы мовазнаўства, сацыяльна-эканамічныя навукі, якія фарміруюць свядомасць савецкага інтэлігента, асвоіцца з практыкай педагогікі.

Інстытут расце. У гэтым годзе ён прыме студэнтаў у паўтара раза больш, чым летась. Папярэдня яго матэрыяльная база. Закладзены новы пяціпавярховы вучэбны корпус. Увесць першы паверх будынка абсталяваны сучаснай гукатэхнікай для правядзення навукова-даследчай работы ў галіне мовазнаўства.

Зарубежныя госці — частыя наведвальнікі інстытута. І ў гутарках з такімі наведвальнікамі студэнты і выкладчыкі лепш бачыць вынікі сваёй работы, вызначаюць, наколькі правільна ідзе справа. І як прыемна было пачуць студэнтам нямецкага факультэта ад гасцей, што яны выдатна валодаюць нямецкай мовай.

...Цяпер у інстытуце — напружаная пара. Наперадзе — экзамены. Трэба здаць іх паспяхова. А пасля гэтага частка студэнтаў паедзе на ўборку ўраджаю ў Казахстан, у родныя калгасы, у піянерскія лагеры вакацыйны, у санаторыі, у цікавыя падарожжы па роднаму краю.

Н. СЕРГІЕВІЧ,
выкладчык інстытута.

Я З Ы Л Ь

Сорак год назад пісьменнымі ў вёсцы Языль былі толькі попрысткі настаўнікі царкоўна-прыходскай школы і мясцовы шынкар. А цяпер тут непісьменных, як кажуць, і днём з агнём не знойдзеш. Больш таго, жыхары гэтай вёскі вырашылі змагацца за ганаровае званне вёскі камуністычнага быту. Гэта ініцыятыва камсамольцаў і моладзі калгаса. Мала часу прайшло, як было прынята гэтае рашэнне, а якія прыкметныя змены адбыліся ўжо ў Язылі.

Нядаўна ў сваю родную вёску прыезджала ў госці Ганна Круцель, яна жыве зараз у ЗША і выехала адсюль даўно, да Савецкай улады, як і іншыя ў пошуках лепшай до-

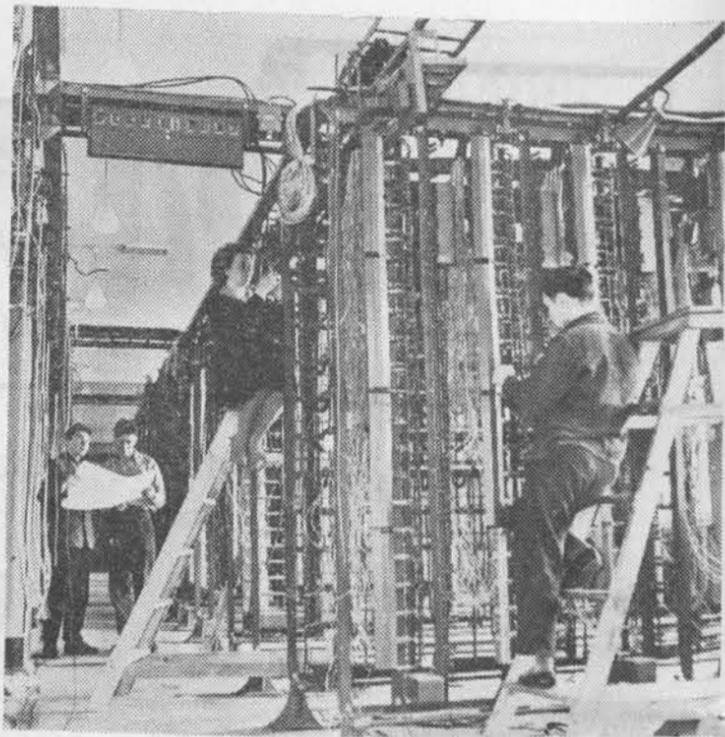
лі. Калі яна ступіла на языльскую зямлю, не вытрымала, заплакала. Але гэта былі слёзы радасці.

Да паслуг языльчан прыгожы клуб. Тут вечарамі можна прагледзець кінафільм, або канцэрт мастацкай самадзейнасці, патанцаваць, згуляць у шахматы, даміно. Члены мастацкай самадзейнасці калгаса часта выязджаюць з канцэртамі ў іншыя вёскі.

Рост культуры вёскі характарызуецца і такімі лічбы. 350 сем'яў вёскі выісваюць больш 1 500 экзэмпляраў газет і каля тысячы розных часопісаў. Каля 400 чалавек бяруць з бібліятэкі кнігі на дом.

Усе дзесяць вуліц вёскі чыстыя, азеляне-

ныя. Толькі гэтай вясной пасаджана каля тысячы дэкаратывных дрэў. З таго часу, як жыхары вёскі сталі змагацца за камуністычны быт, на вуліцах і прысядзібных участках калгаснікаў высаджана больш дзвюх тысяч пладовых дрэў. Цяпер вядзецца забу-

У Мінску пабудавана новая АТС магутнасцю на 10 тысяч тэлефонаў. Яна будзе абслугоўваць мікрараёны, якія разме-

шчаны па вуліцы Волгаградскай і ў Падбалоці. На здымку: мантаж абсталявання АТС. Фотахроніка БЕЛТА.

Амерыканскія работнікі асветы у Беларусі

У адпаведнасці з планам культурнага супрацоўніцтва ў Савецкім Саюзе знаходзіцца дэлегацыя ЗША па вячэрняму і завочнаму навучанню ў складзе пана С. Роузена (кіраўнік дэлегацыі), доктара Р. Мініса і пана К. Брунера.

З 16 па 19 мая госці з Амерыкі знаёміліся з пастаноўкай вячэрняга і завочнага навучання ў сталіцы Беларусі. Яны наведалі пазменную школу рабочай моладзі № 7 Заводскага раёна, вячэрняе аддзяленне Мінскага радыётэхнікума. Члены дэлегацыі пабывалі таксама ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце імя У. І. Леніна, дзе знаёміліся з работай вячэрняга і завочнага аддзяленняў. Вялікую цікавасць госці праявілі да работы народных універсітэтаў, якія дзейнічаюць пры Палацы культуры прафсаюзаў і пры Беларускай дзяржаўнай універсітэце.

Дэлегацыя знаёмілася з выдатнымі мясцінамі Мінска, пабывала ў Беларускай дзяржаўнай музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

Нашы вёскі і гарады

ПЕСТУНІЦЫ

Калі расцвітаюць сады, прыёмна праісціся па вуліцах вёскі Пестуніцы — цэнтра саўгаса «Віцебскі», палюбавацца ёю. Вуліцы шырокія, прыгожыя. Ёсць тут і двухпавярховыя васьмікватэрныя дамы і аднакватэрныя катэджы. Вядзецца будаўніцтва яшчэ двух васьмікватэрных двухпавярховых будынкаў, у якіх справяць наваселле сем'і рабочых.

Новую кватэру атрымаў нядаўна рабочы Уладзімір Забалоткі. Заходзім да яго. Гаспадар толькі што прыйшоў з работы і ўключыў тэлевізар. На экране новы фільм пра Леніна. Гаспадар па нашай просьбе паціху, каб не перашкаджаць членам сям'і глядзець фільм, расказвае аб сабе.

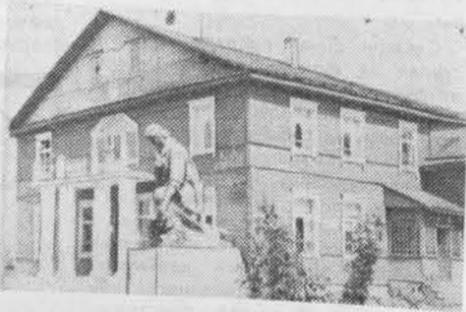
Працуе ў саўгасе трактарыстам-Зарабляе добра, у сярэднім выходзіць па сто рублёў у месяц. Так што хапае грошай на жыццё і на добрыя рэчы. І іншыя механізатары па столькі ж зарабляюць. Цяпер іх у саўгасе многа. А быў час, калі трактараў было больш, чым трактарыстаў. Тады партыйная арганізацыя і дырэкцыя саўгаса рашылі арганізаваць курсы, якія паспяхова скончылі больш трыццаці чалавек. Вучацца яшчэ некалькі чалавек на шасцімесячных курсах пры раённым аддзяленні «Сельгастэхніка» і ў Полацкай школе механізацыі.

Цяга да ведаў — характэрная рыса рабочых саўгаса. Вучацца тут амаль усе, каб стаць спецыялістамі сваёй справы, каб зрабіць сваё жыццё яшчэ лепшым.

Асабліва ўвага ўдзяляецца ў саўгасе выхаванню моладзі. У Пестуніцах сёлета пабудавалі дзіцячы сад і яслі, а таксама новую школу.

Я. БАРОУКА.

Віцебскі раён.

Языльскі дом культуры.

Мінск. Новыя жылыя дамы па вуліцы Кахоўскай.

ШЧАСЛІВЫ ЧАЛАВЕК

Аня ЗАЗУЛЯ.

Стадыён «Сан-Ларэнса» бушаваў. Пажарныя са шлангамі ў руках гатовы ў любое імгненне абрушыць на трыбуны струмені вады.

Дзесяткі тысяч пар вачэй прыкаваны да футбольнага поля, на якім ідзе барацьба за кубак «Евітэ» паміж юнацкімі камандамі. Камандзе-пераможцы будзе аказан асабліва вялікі гонар. Чэмпіянат жа арганізаван з выпадку дня нараджэння жонкі прэзідэнта Пірона — Евы. Вось чаму так зайзята робяць свой бізнес бізнесмены.

Логіка такая: юныя замяніць не сёння-заўтра на п'едэстале вялікага футбола старых. Але на якую каманду рабіць стаўку? Можна заўтра славай нацыянальнага футбола будучы вунь тыя 11 юнакоў, што іграюць у форме клуба «Сан-Ларэнса»? Пяцёрка нападзення — адменныя форварды. Хуткія, напорыстыя.

Але хто ж з іх будучы Грыжыо? Ці не той бялявы хлопец з нетутэйшымі рысамі твару?

З выгляду кэолы, ён недасягалны ў бегу. Удар моцны, дакладны. Вось ён ідзе з мячом. Штрафная пляцоўка. Удар. — Джорджыо! — крычаць на трыбунах аднаго боку. — Слава!

— Па нагах. — крычаць на трыбунах другога боку.

Але і другі мяч праводзіць у вароты Джорджыо — любімец хлапчукоў Буэнас-Айрэса. Перамога! Вось на чале каманды ідзе Джорджыо (так у Аргенціне называлі Жору) у раздзвалку. Услед ляцяць кветкі, воклічы захаплення і... дзікая лаянка.

Аднойчы ля беднага жылля перасяленца з заходніх раёнаў

Беларусі Лукі Зазулі спыніўся зліючы лакам «Кадзілак». З Жорам гаворыць прадстаўнік адной з уплывовых футбольных карпарацый. Ён абяцае грошы за пераход у «яго клуб». Але юнак абурўся: не, таварышам ён не здрадзіць.

— Глядзі, хлопец... — пагражальна працадзіў госьць.

З наступнага матча Жору прывезлі з пераломам нагі. Бамбіза з «Рысінг-клуба» ў буцах са свінчаткай выканаў заданне шэфа... Але і гэты, апошні для Жоры матч на аргенцінскай зямлі выйграла яго каманда.

Тады ж, на гэтым матчы, і адбылася знамянальная сустрэча з рускімі хлопцамі. Гэта яны, матросы з карабля «Аргунь», падкідвалі яго ў перапынку паміж таймамі.

— Едзем з намі, едзем на Радзіму! — гораха гаварылі яны. — Ці ведаеш ты, як хораша там!..

Затым савецкія маракі наведлі яго ў бальніцы, пажадалі хутчэйшага выздараўлення. Абяцалі, што прыплывуць яшчэ.

«Аргунь», як і абяцалі новыя сябры, зноў прыплыла да берагоў Аргенціны. Жора больш ужо не іграў на зямлі, якая стала яму зусім чужой. Цяпер ён добра ведаў норавы замежнага спорту. Дарэмна слалі яму заманлівыя прапановы футбольных клубы. «Не!» — адказаў ён ім. А бацьку і брата Сяргею гаварыў іншае: «О, я яшчэ сыграю! Пачакайце!» І ў сям'і ўсе зразумелі, аб чым гаварыў ён.

Яго імкненне з усёй душой падтрымлівала маці. Яна хацела сваімі вачыма ўбачыць каго-небудзь з тых, каму ў дні вайны, знаходзячыся далёка ад Ра-

дзімы, вязала цёплыя шкарпэткі і рукавіцы, шыла адзенне. Магчыма, хто-небудзь запомніў яе метку «Ф. З.» — Феадора Зазуля. Многіх савецкіх салдат сагрэлі рэчы, зробленыя яе ласкавымі рукамі.

...Параход ішоў яшчэ толькі трэція суткі, а Георгію ўжо мроілася, што ён бачыць незнаёмыя, але да болю блізкія сэрцу берагі. Яму здавалася, што ён чуе беларускія песні, песні роднай зямлі. З захапленнем чытае юнак наведзеныя аб спорце, аб перамогах савецкага футбола. Якое гэта будзе шчасце іграць у калектыве такіх хлапцоў! Іграць дружна любна. Ведаць, што ў табе ніхто не адчувае ворага, ніхто не робіць бізнесу на тваім поспеху.

А галоўнае працаваць. Працаваць і вучыцца. Ён чытаў аб тым, як у Савецкім Саюзе малым рабочым дапамагаюць стаць на ногі. Хаця і абмяжоўвалі ўлады праніжэнне ў Аргенціну газеты «Голас Радзімы», але часам да бялявага хлопца трапляў у рукі зачытаны нумар.

Радзіма! Згубленая і зноў знойдзеная маці! Чаго толькі не гаварылі пра цябе там, за акіянам. І што голад тут, і што людзі ходзяць у мешкавіне...

Сланічане сустрэлі Жору Зазулю як сябра. Яго прыняў у сваё асяроддзе калектыву мэблевай фабрыкі. Георгій адразу ж убачыў каля сябе таго, хто, як гаварылі новыя таварышы, павінен «цягнуць яго ўверх». Такім чалавекам быў майстар Мікалай Ляўкевіч. Ён заўсёды аказваўся побач у патрэбную мінуту.

— Гэта, Жора, рабі так. Тут глядзі, як трэба...

У руках майстра інструмент, здаецца, сам хадзіў.

Не прайшло года, і камісія прысвоіла юнаку трэці разрад. Георгій здзіўіўся такой высокай ацэнцы сваёй працы. Але таварышы дабіваюцца, каб ён дасягнуў большага. І вось, брыгада вырашае: Георгій цягне на чацвёрты разрад. Трэба плаціць яму па чацвёртаму...

...У Слоніме каля новага вялікага дома можна бачыць дзяўчынку гадоў трох. Яна палівае кветкі, возіць на грузавічку пясок. Дзяўчынка жыве ў гэтым доме, у светлай кватэры. У яе незвычайна выразныя вочы, доўгія вейкі. Так і хочацца спыніцца, пагаварыць з ёю.

— Чыя ты, дзяўчынка? — пытаюць адны.

— Аня Зазуля, актрыса, — адказвае яна.

Дзяўчынка не жартуе. Яна мае права называць сябе актрысай. Імя Ані Зазулі глядачы хутка прачытаюць сярод выканаўцаў роляў у фільме «Стальная калыска». Яна выконвае там ролю Сашы. Малышка вытрымала сур'ёзны конкурс пры адборы на гэтую ролю і цудоўна праявіла сябе на здымках. Георгій і Алена (яна таксама працуе на мэблевай фабрыцы) ужо не раз былі пастаўлены дачкой у цяжкае становішча: яна патрабавала... новую ролю.

...У горад прыйшла вясна. Часта на стадыёне чуюцца гукі судзейскіх свістоў, удары па мячы. Першымі аб футбольных матчах даведаюцца, безумоўна, хлапчукі. Сёння іграе «Хваля», каманда слоніmsкіх мэбелшчыкаў. Гэта — адзін з мацнейшых у вобласці калектываў. У цэнтры нападения,

як звычайна, стаіць Георгій Зазуля.

Падлогу дзяжуріць хлапчыкі вялікага дома, адкуль павінен выйсці цэнтр нападения. Калі іх любімец ідзе з мячом, яны крычаць:

— Жора, давай!

Цёпла на сэрцы спартсмена ад гэтых воклічаў. І яшчэ радасней становіцца яму, калі глыне на тых, хто разам з ім ідзе ў «атаку» з мячом. Левы край — сталяр Саша Галавач, правы край — слесар Гена Грыгарчук, Міша Кобус, Валя Суханаў — якія гэта цудоўныя хлопцы! Гэта ж яны так клапатліва падтрымалі яго ў першыя дні, дапамаглі стаць на ногі, авалоцаць добрай спецыяльнасцю. З такімі можаш быць спакойным.

...Як многа знайшоў Георгій, на роднай зямлі. Шчаслівы ён цяпер чалавек.

В. ЯРКІН.

г. Слонім.

ЖЫЦЦЁ РОБИЦА ДАУЖЭЙШЫМ

У параўнанні з дарэвалюцыйным перыядам смяротнасць у СССР скарацілася больш чым у 4 разы, а супраць даваеннага 1940 г. — у 2,6 раза. Лік памёршых на кожную тысячу чалавек насельніцтва ў 1960 г. складаў: у СССР — 7,1 чалавека, ЗША — 9,4, Францыі — 11,4. У нас у краіне амаль цалкам ліквідавана смяротнасць жанчын пры родах.

Сярэдняя працягласць жыцця ўсяго насельніцтва ўзраста ў СССР з 32 год (дарэвалюцыйны перыяд) да 69. Пры гэтым працягласць жыцця жанчын некалькі вышэйшая, чым мужчын.

З 1939 па 1959 г. лік асоб ва ўзросце 70 і больш год узрос у СССР з 4,5 да 8 мільёнаў чалавек. Больш за ўсё вельмі старых у Паўночна-Асецінскай, Кабардзіна-Балкарскай і Дагестанскай АССР. Многа стогадовых у Якуціі, У Заходняй Сібіры, асабліва ў Алтайскім краі.

Цвітуць сады.

Фотаэцюд В. Германа.

Рускія захоўваюць першыноство

ПАРЫЖ. (ТАСС).

«Рускія працягваюць захоўваць першыноство ў асваенні космасу і, мяркуючы на ўсім, яны будуць наперадзе яшчэ доўгі час», — піша «Пары жур».

«Нягледзячы на тое, што палёт Г. Купера ўдаўся, яго «рэкорд» далёкі ад дасягненняў савецкіх касманаўтаў Андріяна Нікалаева і Паўла Паповіча, якія зрабілі аднаведна 64 і 48 абаротаў вакол Зямлі.

Газета далей піша, што амерыканскія спецыялісты настраены вельмі песімістычна, лічачы, што дасягненні савецкіх касманаўтаў могуць быць пайтораны амерыканцамі толькі ў 1965 годзе, бо палёты не прадугледжаны раней гэтага тэрміну.

Брэсцкія новабудоўлі

Прыкметна змяніліся за апошнія гады вуліцы Брэста. Новыя шматпавярховыя дамы выраслі на вуліцы Маскоўскай. На ўскраіне закладваюцца два буйныя заводы — «Электрастанок» і электравымяральных прыбораў. Для ўзвядзення вытворчых карпусоў, пракладкі камунікацый будаўнікам давадзецца вынуць і перамясціць каля паўмільёна кубаметраў зямлі.

БЕССМЯРОТНЫ ПОДЗВІГ

Чонкі... Так называецца невялікая вёска, якая раскінулася недалёка ад беларускага горада Гомеля. У Чонках два дзіцячыя санаторыі і дом адпачынку. Уся вёска патане ў густым сасновым лесе. Уздоўж беражка лесу нясе свае чыстыя воды да брата Дняпра павольная рака Сож.

Тут, у Чонках, нарадзіўся і вырас цудоўны беларускі хлопец, камсамалец Іван Зайцаў.

Калі пачалася вайна, хлопцу не было і пяццаці гадоў. На яго вачах немцы здэкаваліся з мірнага насельніцтва, палілі сялянскія хаты. Ваня да болю сціскаў кулакі, гневам загараліся яго вочы.

Вярнуўся аднойчы Ваня дамоў пануры, маўклівы.

— Што з табой, сыноч? — спыталася маці.

— Пагналі мяне немцы траншэі капаць, — апусціўшы галаву, адказаў сын, — а я адмовіўся. Ботамі білі...

Ён памаўчаў і з перакананнем сказаў:

— Я ім адпомшчу, мама. За ўсе адпомшчу!..

Неўзабаве рухнулі ўмацаванні немцаў за Сожам, Савецкая Армія вызваліла Чонкі і рушыла далей на Запад. Разам з воінамі-вызваліцелямі ішоў і Ваня Зайцаў. Абняў ён на развітанне маці, сястру.

А праз некаторы час маці, ледзь стрымліваючы слёзы радасці, гаварыла суседзям:

— Іван пісьмо прыслаў... Іван жывы!

Сын вучыўся ў Бранску, у школе сержантаў. Ён пісаў: «Мама, родная, хутчэй бы на фронт, туды, дзе можна палічыцца з ворагам у роўным баі. Аба мне не турбуйцеся. Я ж моцны і ўсё вытрымаю...»

...Апошнія дні вайны. Ішоў бой за нямецкую станцыю Вербі каля горада Кюстрын. Гітлераўцы, адчуваючы сваю хуткую пагібель, з апошніх сіл адбівалі атакі савецкіх войск.

У штурмавой групе, якая наступала на гэты рубж, быў і Іван Зайцаў. Бачачы, што яго таварышы заляглі, ён скапіў звязак гранат і рвануўся наперад. Варажы дзот ні на хвіліну не змаўкаў. Агонь яго кулямёта не даваў падняць галавы. А Іван Зайцаў быццам не заўважаў гэтага, то паўзком, то кароткімі перажэжамі, упарта набліжаўся да дзота. Гітлераўцы заўважылі яго і ўвесь агонь сканцэнтравалі на ім.

Калі да ворага заставаліся лічаныя метры, Зайцава цяжка параніла. Ён прыпаў да зямлі. Звязак гранат у яго руцэ стаў непасильна цяжкі.

— Паўзі назад! У варонку! — крычалі Івану.

Ён прыўзняўся і павольна папоўз насустрэчу дзоту.

Можна, у гэтыя кароткія мінуцы прыгадалася яму родная вёска Чонкі, палаючыя хаты, маці, сястрыца, брацік. А можа ён прама перад сабой убачыў таго самага фашыста, які біў яго ботам за тое, што ён, хлапчук, адмовіўся капаць траншэю.

Раптам ён узняўся і ледзь пахіснуўшыся, кінуўся на ворага. Рывок, яшчэ рывок. І Іван Зайцаў з крыкам. «За Радзіму!» сваім целам закрыў амбразуру дзота. Змоўк фашысцкі кулямёт.

Рота імкліва атакавала і знішчыла гітлераўцаў. Заняўшы варажы рубж, сябры асцярожна паднялі на руках цела Івана Зайцава. Ён загінуў смерцю храбрых і тым набыў бессмяротнасць.

Савецкі ўрад высока ацаніў подзвіг камсamoльца-беларуса. Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 31 мая 1945 года сержанту Івану Сцяпанавічу Зайцаву пасмяротна прысвоена званне Героя Савецкага Саюза.

Марат ВАСІЛЕЦКІ.

Беларуская мова на берагах Нявы

Некалькі дзён гасцямі Ленінграда былі беларускія паэты Максім Лужанін, Рыгор Бардулін, Пятро Прыходзька, пляменніца Яні Купалы Я. Раманоўская, брат Якуба Коласа І. Міцкевіч і сын паэта Д. Міцкевіч. Гасцей прымалі цёпла, па-сяброўску

Першая сустрэча адбылася ў Доме пісьменніка імя Маякоўскага. Яе адкрыў сакратар Ленінградскага аддзялення Саюза пісьменнікаў РСФСР паэт Мікалай Браун — перакладчык многіх твораў Я. Купалы і Я. Коласа. У сваім прывітальным слове ён расказаў пра жыццёвы і творчы шляхі заснавальніка беларускай літаратуры.

З пранікнёнай прамовай выступіў М. Лужанін. Яна была прысвечана Я. Купалу і Я. Коласу, але разам з тым гэта была гаворка пра багацце духоўных сіл мужнага, таленавітага і працавітага беларускага народа.

Цёпла сустрэтыя леныградскімі літаратарамі, беларускія паэты П. Прыходзька і Р. Бардулін чыталі вершы. Затым пісьменнікі Ленінграда П. Кабзарэўскі, М. Камісарова, Л. Хаўстаў, А. Чапураў і Ус. Раждзественскі чыталі свае пераклады твораў беларускіх аўтараў, вершы, прысвечаныя Беларусі і народным паэтам Я. Купалу і Я. Коласу, дзяліліся ўспамінамі аб сустрэчах з імі.

Пасля выступленняў Я. Раманоўскай і І. Міцкевіча быў дадзены канцэрт, у якім выступілі салісты Тэатра оперы і балету БССР Л. Ганэстава, В. Ганчарэнка, заслужаная артыстка рэспублікі Н. Давідзенка, Г. Папоў, заслужаны дзеяч культуры БССР А. Слесарэнка, саліст Беларускай філармоніі В. Бурковіч, канцэртмайстар С. Талкачоў.

Вечар закончыўся праглядам кінафільмаў аб жыцці і творчасці Я. Купалы і Я. Коласа.

ЛАНЦУГІ АЛАБАМЫ

Бірмінгем... Алабама... Гэтыя назвы вырваліся на газетныя палосы і адразу прыкавалі да сябе ўвагу мільянаў людзей ва ўсім свеце. Сотні неграў — сірых і поўных сіл, жанчын і дзяцей, загнаныя за турэмныя kraty! Іх жыллё спалена. Грамілы з жалезным кулакам мучаць людзей. Натрэніраваныя аўчаркі кідаюцца на дзяцей. За што? За чорны колер скуры. За простае чалавечае жаданне быць роўнымі з тымі, хто нарадзіўся пад небам Амерыкі белым.

Якая ганьба! Можна хваціцца небаскробамі і жавальнай гумкай, шырокімі аўтамабільнымі

патокамі і стракатай мішурай галантарэі, статуяй Свабоды і неонавымі вітрынамі на Брадвэй. Можна, усё можна. Але як назваць тое, што адбываецца ў гэтыя дні ў Бірмінгеме? Ды хіба гэта першы, хіба гэта апошні горад Злучаных Штатаў Амерыкі, дзе людзі з-за чорнай скуры павінны дрыжаць за сваё жыццё, за права дыхаць, спакойна хадзіць па вуліцы, вучыць дзяцей у школе?

Я быў у Амерыцы. Лятаў над яе далінамі і гарадамі, імчаўся па шырокіх дарогах. І многае бачыў. Не, не ў Алабаме, не на поўдні Амерыкі. Туды ўезд і

ўваход іншакраінцам забаронены. Там — джунглі расавай нянавісці і дыскрымінацыі.

У гэтым годзе, будучы на Канферэнцыі салідарнасці народаў Азіі і Афрыкі ў Танганьіцы, я чуў гнеўныя словы афрыканскіх неграў па адрасу расістаў з Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі, якія абаснаваліся на адной з цудоўных тэрыторый Афрыкі. Чым жа гэтыя расісты адрозніваюцца ад тых, хто горда прад'яўляе пашпарт ЗША? Зусім ніякім. Чалавецтва далёка пайшло па шляху прагрэсу, але чытаеш газеты, слухаеш радыё, глядзіш страшныя фатаграфіі і думаеш: хіба гэтых граміл і ізувераў можна назваць людзьмі? І гэта адбываецца ў краіне, у якой прывыклі ганарыцца ўсім — ад нейлонавай соскі да вузенькіх модных падцяжкаў!

...Успамінаю ўкраіны Чыкага, і неграў, якія стаяць ля ўзбочына дарогі. І ў гэтым горадзе яны беспраўныя, як і іх браты на поўдні. Хіба можна жыць у Нью-Йоркскім Гарлеме — і адчуваць сябе спакойным, ведаючы, што робіцца ў Алабаме? Або хадзіць з машынкай, якая падстрыгае газоны ў Лос-Анжэлесе, сярод цудаў ціхаакіянскай прыроды — і закрыць вочы на ўсё што робіцца вакол? Куды ж павярнуць погляд? На поўнач, поўдзень, захад або ўсход Злучаных Штатаў? Ці ёсць розніца паміж імі? А як я магу забыць Арызону, у якой да гэтага часу ў рэзервацыі, у жабрацтве і бескультур'і, адселенымі, жывуць патомкі гордых індзейцаў, дзеці якіх вучацца, нібы з-за разумовай непаўнацэннасці, у школах, дзе няма, апрача выкладчыкаў, ні аднаго белага...

Можна зразумець тых сумленных амерыканцаў, якім чырвань

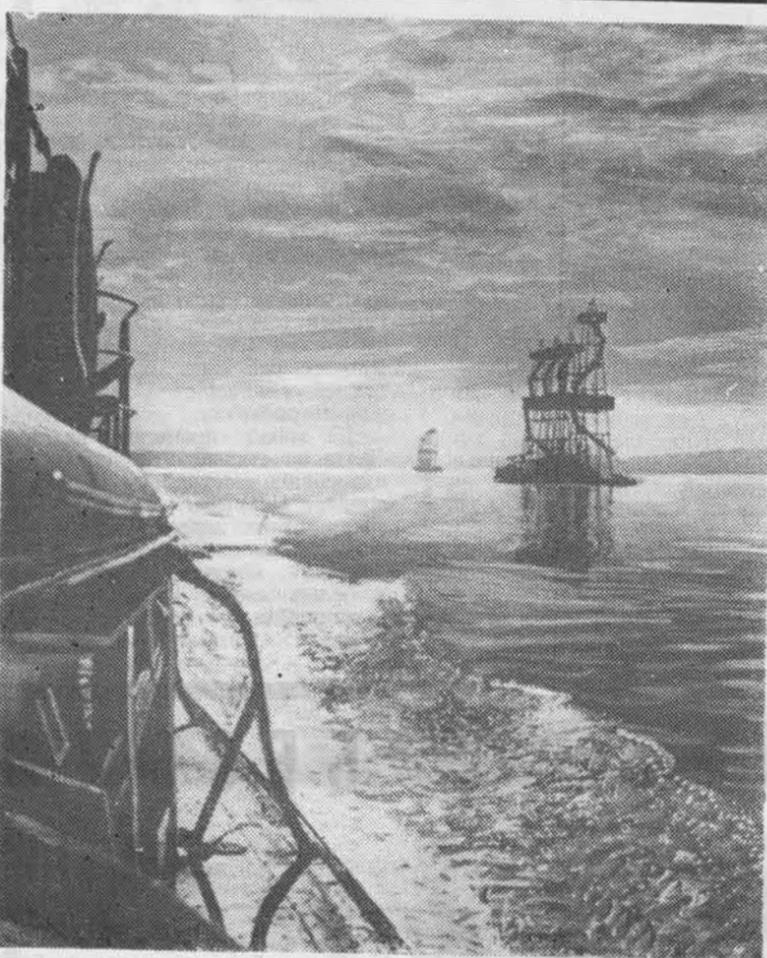
сораму залівае твар. Такіх ня мала ў Злучаных Штатах. Але яны пакуль яшчэ бясільныя, яны могуць зрабіць непрыкметны подзвіг або быць забітымі на вялікай дарозе, як адзіночка-пашталён Уільям Мур.

Расізм — ганьба Амерыкі! Ганьба, якую можа прынесці толькі капіталізм, смяротна напалоханы няўмольным ходам гісторыі.

Падзеі, якія адбываюцца ў Алабаме, называюць «негрыцянскай рэвалюцыяй». Цяжка цяпер вызначыць размах наступных падзей. Але можна не сумняваюцца — усё больш відаць чарвілая аснова амерыканскага капіталізму, амерыканскага спосабу жыцця, які скідае перад тварам усяго свету пазалочаную мішуру. Не, не пагасіць поўным чалавечай годнасці і роўнасці, за якія вядуць барацьбу мільёны людзей на ўсіх кантынентах — ад афрыканскіх раўнін да маленькіх амерыканскіх гарадкоў, якія палаюць у нашы дні справядлівым гневам да прыгнятальнікаў.

Нам добра зразумелыя гэтыя пачуцці. Мы ведаем і любім тых, хто на прасторах Афрыкі пачынае будаваць сваё новае жыццё, і тых, хто сярод каменных джунгляў Амерыкі спрабуе вырвацца да чалавечага, простага і яснага жыцця.

Не выпадкова нам паціскаюць рукі негры Кеніі і Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі, Панама і Радзійі, — яны ведаюць, што кожны чалавек, любога колеру скуры можа быць свабодны толькі там, дзе свеціць сапраўднае сонца свабоды, а не дэкаратыўны факел у руцэ статуі, якая раўнадушна глядзіць на тое, што адбываецца ля яе п'едэста-

Радзіма продкаў Дастаеўскага

Настаўнікаў вёскі Дастаева, што поблізу Драгічына, даўно цікавіла пытанне аб сувязі назвы іхняй вёскі з прозвішчам вялікага рускага пісьменніка Ф. М. Дастаеўскага. Сельскія краязнаўцы паслалі пісьмо ў Маскву і хутка атрымалі адказ. Прозвішча Дастаеўскіх, паведамляюць супрацоўнікі кватэры-музея імя вялікага рускага

пісьменніка, сапраўды паходзіць ад назвы вёскі Дастаева. Даніла Іванавіч Рцішчаў — родапачынальнік роду Дастаеўскіх — атрымаў у ўладанне частку вёскі ў 1506 годзе. У XVI і XVII стагоддзях прадстаўнікі роду ўпамінаюцца ў сувязі з барацьбой рускага народа супраць каталіцтва і польскага ўплыву. Пад канец XVI стагоддзя прозвішча Дастаеўскіх канчаткова замацавалася за Рцішчавымі. У XVIII стагоддзі Дастаеўскія страцілі права дваранства і перайшлі ў духоўнае саслоўе. Дзед пісьменніка быў пратаіерэем у Брацлаве Падольскай губерні. У Дастаеўскай сельскай школе створаны краязнаўчы музей. Вялікае месца ў ім займаюць экспанаты, прысвечаныя жыццю і творчасці Ф. М. Дастаеўскага.

РАДЫЁ

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штотдзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30; на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін. Па нядзелях — на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 8 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін. НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ Па серадах — ад 22 гадзін 30 минут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 42,5 метра (ці 7140 кілагерцаў) і на хвалі 31,48 метра (ці 9530 кілагерцаў);

па нядзелях — ад 8 гадзін раніцы па сярэднеўрапейскаму часу на хвалях 30,83 (ці 9730 кілагерцаў) і 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штотдзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскім часу з 19.30 да 20.30 на хвалях: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў). НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 минут па нью-йоркскім часу на кароткіх хвалях: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

ГУКІ АРГАНА

Музычнае жыццё Мінска ставае цікавым. Нядаўна ў новай зале філармоніі на плошчы Якуба Коласа ўстаноўлен канцэртны арган. Гэты інструмент, па колькасці галасоў уступае толькі аргану Вялікай залы Маскоўскай кансерваторыі, а па разнастайнасці гукавых фарбаў не мае сабе роўных у Савецкім Саюзе, спецыяльна зроблены для Мінска вядомай чэшскай фірмай «Рыгер Клас».

Днямі ў Мінск прыехаў аўтар праекта новага аргана, прафесар Пражскай музычнай акадэміі Піржы Рэйнбергер. Ён кіраваў завяршэннем мантажу і настройкі аргана і даў некалькі канцэртаў, якія з'явіліся свайго роду выпрабаваннем новага інструмента. Піржы Рэйнбергер прадэманстравалі вялікія мастацкія і тэхнічныя магчымасці спраектаванага ім аргана, які мае чатыры клавіятуры для рук і адну клавіятуру для ног, 73 рэгістры (кожны рэгістр — новае адценне), каля сямі тысяч труб самай рознай даўжыні.

Праграма канцэрта прафесара Рэйнбергера была вельмі цікавая. У першым аддзяленні выконваліся творы майстроў арганнай музыкі — Баха, Брамса і Рэгера. «Пасакалля» Баха — адна з вяршыняў арганнай музыкі вялікага нямецкага кампазітара. У канцэрте прагучала «Фантазія і фуга» на тэму «Бах» Макса Рэгера. У другім аддзяленні П. Рэйнбергер выканаў творы французскіх кампазітараў Франка і Анегера, чэшскіх кампазітараў Відэрманна і Яначка. Па просьбе слухачоў артыст

шмат іграў твораў звыш праграмы. Сярод іх: цудоўную «Фугу ля мінар» чэшскага кампазітара Чарнагорскага і яшчэ адну выдатную кампазіцыю Баха — «Такату і фугу рэ мінар».

П. Рэйнбергеру асіцэравала яго вучаніца па Пражскай музычнай акадэміі Дагмара Ледлава, якая выканала складаную праграму, куды ўвайшлі творы Персела, Букстэхудэ, Баха, Вальтэра, Дзіопрэ, Ірака, Міхельзена.

Вялікую цікавасць выклікаў канцэрт нямецкага арганіста, прафесара Роберта Кёблера (ГДР). Першае аддзяленне канцэрта было прысвечана паказу творчасці Баха (тры «Прэлуды і Фугі», тры «Харальныя прэлуды» і «Пастараль»). Гэта была цудоўная жывая музыка, якая выклікае ў слухачоў шчырыя эмоцыі.

Незвычайным было другое аддзяленне канцэрта; прафесар Кёблер імправізаваў на прапанаваныя яму музычныя тэмы. Прафесар выбраў чатыры беларускія народныя мелодыі — «Перапелачку», «Лявоніху», «Мікіту» і «А ў полі ніўка», дзве папулярныя савецкія песні — «Хай заўжды будзе сонца...» Астроўскага і «Падмаскоўныя вечары» Салаўева-Сядога, а таксама вядомы твор Шуберта «Аве Марыя».

Пяць арганных канцэртаў (яшчэ ў двух канцэртах выступілі сумесна П. Рэйнбергер і Д. Ледлава) паказалі вялікую цікавасць мінскіх слухачоў да арганнай музыкі. Наперадзе — у сёлетнім канцэртным сезоне — яшчэ ня мала новых сустрэч з выдатнымі майстрамі арганнай ігры.

П. АУЭРБАХ.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Рэдакцыя газеты «Горы Радзімы».

«Прынам'е — край вялікай нафты». Так назваў Е. Загуляеў свой здымак, які экспануецца на чацвёртай усесаюзнай выстаўцы «Сямігодка ў дзеянні».

СПОРТ

ТЫГРАН ПЕТРАСЯН — ЧЭМПІЕН СВЕТУ

Адбылася апошняя партыя матча на першынство свету па шахматах паміж савецкімі гросмайстарамі М. Батвінікам і Т. Петрасянам. На адзінаццатым ходзе праціўнікі пагадзіліся на нічыю. Такім чынам, Тыгран Петрасян, набраўшы 12,5 ачка, стаў уладальнікам шахматнай кароны.

АЧКА ПРЫНОСІЦЬ ПЕРАМОГУ

У Рыо-дэ-Жанейра на мужчынскім чэмпіянаце свету па баскетболу зборная СССР правяла другую фінальную сустрэчу. Яе сапернікам на гэты раз была нацыянальная каманда ЗША. Матч прайшоў у вострай і ўпартай барацьбе і прынес перамогу савецкім спартсменам з вынікам 75:74.

«СЯРЭБРАНЮ РАПІРУ» ВЯЗУЦЬ У МІНСК

Т. Самусенка, спартсменка з Мінска, выйграла першы прыз — «Сярэбраную рапіру» на міжнародных спаборніцтвах у італьянскім горадзе Кома. У традыцыйным жаночым турніры ўдзельнічала больш 100 фехтавальшчыц 19 краін.